

# DRAMATURGI ROMÂNI CONTEMPORANI

de la

# A la Z

de ADRIANA POPESCU



**Mihai  
Neagu  
Basarab**

(Mihai Nicolae  
Neagu)

I. Dramaturg. Născut la 3 mai 1946 în București. Liceul „Gh. Lazăr” din București (1960—1964), apoi Facultatea de medicină generală din București (1965—1971). După un stagiu de intern în chirurgie la Spitalul Panduri, din 1973 este asistent universitar la Institutul de Medicină și Farmacie din București, iar din 1973 medic principal psihiatru la spitalul „Gh. Marinescu”. Tot din 1978 este redactor-șef al revistei „Filatelicia”.

Debut în literatură în 1967 cu proză științifico-fantastică în „Preludiu”-suplimentul cultural-artistic al „Științei tineretului” (redactor-șef, N. Dragoș) și cu versuri și teatru în „Luceafărul” (redactor-șef, Eugen Barbu).

Debut în dramaturgie: la 18 noiembrie 1967 în „Luceafărul” nr. 46(280), cu piesa într-un act *Untură de pește*.

În 1969 — premiul I pentru dramaturgie al revistei „Amfiteatru”, iar în 1971 premiul II pentru dramaturgie al C.C. al U.T.C. pentru piesa *Poetul și pînăea*. În 1977 publică un volum de traduceri din teatrul lui Tristan Bernard (Editura „Univers”). A mai publicat o culegere de aforisme „Medici despre geniu” („Albatros”, 1976) și „Paracelsus — călătorie neîntre-rupță” (Editura „Sport-turism”, 1981).

## II. LUCRĂRI DRAMATICE REPREZENTATE.

E un autor dramatic a cărui situație, din punctul de vedere al reprezentării scenice a pieselor sale, este paradoxală: dintre cele peste 20 de piese de teatru și monoloage publicate, nu i s-a jucat, pînă în prezent, nici una. „De Mihai Neagu

Basarab vom mai auzi. Și vor auzi mai ales, teatrele” — scria Aurel Baranga la apariția volumului „Fringhia de rufe a familiei” („Săptămîna culturală”, 26 noiembrie 1971).

## III. LUCRĂRI DRAMATICE PUBLICATE.

● *Butoiul lui Diogene și Mica publicitate*. Piese într-un act. București, EPL, 1969. Colecția „Luceafărul” (primul volum de dramaturgie din această colecție). Prefață de Florian Potra. Cuprinde piesele: *Untură de pește*, *Laleaua galbenă*, *După meci*, *Butoiul lui Diogene și Mica publicitate*.

● *Scurtă poveste cu un suzeran zănatec*. Teatru. București, Editura „Eminescu”, 1971, colecția „Rampa”.

Cuprinde piesele: *Falstaff*, *Groapa*, *Lecția de fiziopatologie*, *Scurtă poveste cu un suzeran zănatec*.

● *Fringhia de rufe a familiei*. Teatru. București, Editura „Cartea Românească”, 1971.

Cuprinde piesele: *Profesorul Faust și Fringhia de rufe a familiei* și monoloagele *Profesorul și restul lumii* și *Pieptenele lui Paul*.

● *Teatru*. București, Editura „Cartea românească”, 1974. Cuprinde piesa *Nu vorbe, ci fapte* și monoloagele *Într-un spital*, *O pensionare întîrziată*, *Un interviu ratat*, *O infamie*.

● Alte piese în antologiile: *Nunta cerbului*. Editura „Cartea românească”, 1973; *Scena școlii*, Editura „Ion Creangă”, 1974; *Teatru pionieresc* (în colaborare), Editura „Ion Creangă”, 1983.

## IV. OPINII CRITICE.

În volum: *Marian Popa*, „Dicționar de literatură română contemporană”, București, Editura „Albatros”, 1977.

În periodice: R. B., „Teatru în colecția „Luceafărul”, „Astra” 3(34)/1969; *George Bodnăraș*, „Butoiul lui Diogene” și „Mica publicitate”, „Amfiteatru”, 3(39)/1969; B. Dumitrescu, „Familia”, 4(44)/1969; *Magdalena Popescu*, „România literară”, 28 august 1969; M. G., „Argeș”, 8(39)/1969; *Sorin Titel*, „O carte de teatru”, „România literară”, 14 octombrie 1971; *Voicu Bugariu*, „Fringhia de rufe a familiei”, „Astra” 11(66)/1971; A. I. Brumar, „Fringhia de rufe a fami-

lii", „Tribuna", 16 decembrie 1971; *Gheorghe Milețianu*, „Un regizor despre un dramaturg", „Ateneu", 12(89)/1971; *Sorin Titel*, „Scurtă poveste cu un suveran zănatec", „România literară", 23 martie 1972; *A. I. Brumar*, „Un teatru al ironiei", „Astra", 6/1972; *Aurel Baranga*, „Neagu Basarab", „Amfiteatru", noiembrie 1972.

„R. B. și-a propus să lumineze printr-o situație limită și un număr limitat de personaje (un ofițer, un pictor, fost luptător în Spania, un muncitor adolescent și o tinăra ilegalistă), acțiunile mobilizatoare ale Partidului în rindul unor combatanți anonimi din diverse categorii sociale. (...) Intenția lui R. B. a fost să urmărească, în primul rînd și în prim plan, drumul psihologic, procesul de conștiință al celor patru oameni" (*Valeria Ducea*, „Teatrul", 3, 1971).

„M. N. B. scrie un teatru de subtilă dizertație filozofică, iar metoda folosită este a demonstrației prin *reducerea la absurd*. Am ales, în chip intenționat, formularea didactică: *demonstrația prin reducerea la absurd*, ca să precizez că M. N. B. nu confundă *teatrul absurdului* cu *teatrul absurdității* sau al *ineptiei*. Logician de o derutantă dexteritate și dialectician abil, autorul volumului *Fringhia de rufe a familiei*, culegere de texte dramatice, ia o temă-teză și o demonstrează fabulistic. Cititorul e cooptat în confidență, obligat să descopere cheia. În clipa în care a găsit-o, se află în fața unor delicii intelectuale superioare, fiindcă tehnica lui M. N. B. conduce la efecte comice irezistibile" (*Aurel Baranga*, „Săptămîna culturală", 26 noiembrie 1971).

„Autorul are voluptatea dialogului. (...) toate personajele pieselor (în general scurte, într-un act) sînt stăpînite de demonul limbujiei fiind aproape fără excepție spirite polemice. Din această pricină piesele dau impresia unor continue dispute vehemente. Lectorul, sau posibilul spectator, se lasă ușor antrenat în spiritul lor, deși intriga este de regulă artificioasă, livrescă și prea puțin originală, deci prea puțin interesantă chiar dacă o simbolistică absurdă, cultivată cu abilitate de către M. N. B., are darul de a insinua alari sensuri filozofice subtile, de profunzime" (*Constantin Cubleşan*, „Tribuna", 8 iunie 1972).

„M. N. B. este unul din autorii de teatru care mizează pe replică, lăsînd personajele în umbră și aducînd în prim plan discuția pură. (...) Natura livrescă a acestui mod de a concepe o piesă de teatru se manifestă și prin parafrizarea unor subiecte celebre. (...) Interesant, dar lipsit de vigoare, teatrul lui M. N. B. suportă obiecțiile care se pot face și personajelor sale" (*Alex. Ștefănescu*, „Luceafărul", 7/1972).

„Pieseale lui N. B. sînt tragedii comice. Ele încep bine și sfîrșesc prost. Dar nu îndejuns de rău încît să nu permită imaginației să afirme că se poate și mai rău. De aceea piesele nu se termină, poanta, adică finalizarea categorică fiind lăsată unui viitor previzibil" (*Marian Popa*, „Pieseale lui M. N. B. sau omul între alb și negru", „Amfiteatru", 1/1974).

„O fugă perpetuă pe linia de demarcație dintre satiră și umor, cultivarea contradicției dintre profilul cunoscut al personajului și replicile pe care acesta le rostește la un moment dat, preferința pentru cîteva teme (sterilitatea intelectuală înțeleasă ca un soi de boală penibilă, inscenarea unor conflicte sadice pe care atitudinea moralistă a autorului le transformă în jocuri de marionete tragi-comice, hazul pe seama automatismelor de limbaj), sînt elemente care dau individualitate pieselor sale. (...) Ineditul și farmecul lor provin din virtuozitatea cu care autorul alternează, într-un perpetuu mozaic mișcător, diferite nivele stilistice" (*Voicu Bugariu*, „Luceafărul", „Mozaic mișcător", 4 ianuarie 1975).



Radu  
Bădilă

I. Dramaturg, publicist, prozator. S-a născut la 18 decembrie 1938 la Baia de Arieș, județul Alba. Școala primară și liceul la Cluj (1945—1948). Absolvent al Facultății de filologie (engleză-română) a Universității Babeș-Bolyai din Cluj (1956—1961). Studii postuniversitare la City University, New-York, S.U.A. (1981—1982).

Lucrează inițial în domeniul cinematografiei, ca inspector regional (Cluj — 1963—1966), corespondent relații externe la D.R.C.D.F. București (1966—1968), inspector producție filme la Centrul Național Cinematografic din București (1968—1972). Din 1977 este secretar literar la Teatrul Național din Cluj-Napoca.

Din 1957 colaborează cu cronici (dramatice, literare, muzicale și cinematografice) și reportaje la diverse reviste literare („Steaua", „Tribuna", „Contemporanul", „Luceafărul", „România literară" etc.), la Radio și în presa centrală, și pu-

blică, în diverse perioade, proză scurtă, reunită ulterior în volumul *Soare aproximativ* (Editura „Albatros”, 1975). În 1969 e distins cu Premiul C.S.C.A. pentru nuvela „El”.

**Debut publicistic:** la 19 ianuarie 1957, cu o cronică dramatică în ziarul „Făclia” din Cluj.

**Debut în dramaturgie:** în 1963, cupiesa într-un act *In numele nostru*, tipărită la Casa regională a creației populare din Cluj.

Pe lângă piesele jucate pe scenă, a scris numeroase piese radiofonice (*Apoi, va veni dimineața*, 1973 ; *Întâlnire în septembrie*, 1974 ; *La telefon, prietena preferată*, monodiamă, 1976 ; *Parc*, 1977) și scenarii de televiziune (*Carabina*, piesă scurtă, transmisă în august 1969, în regia lui Savel Stîpoul ; *Unul dintre noi*, transmisă în iunie 1971).

## II. LUCRĂRI DRAMATICE REPREZENTATE.

1971, 24 februarie, *PATRU OAMENI FĂRĂ NUME*. Teatrul „Valea Jiului” din Petroșani ; Regia : Călin Florian, Scenografia : Vasile Buz.

Cu : Florin Plaur, Ruxandra Petcu, Mihai Clita, Ștefan Ilie, Alexandru Zecu.

În stagiunea 1970—1971, piesa s-a mai jucat la Teatrul „Bulandra” din București (regia, Petre Popescu), Teatrul Dramatic din Brașov (regia, Sică Alexandrescu), Teatrul „A. Davila” din Pitești, Teatrul de Nord din Satu Mare, Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, Teatrul Maghiar de Stat din Sf. Gheorghe.

„Textul aduce pe scenă viziunea unui tinăr de astăzi cu privire la evenimente și climate cunoscute din lecturi sau din relatări bătrânești. Dar nu exactitatea sau măcar verosimilitatea întâmplărilor și reacțiilor se cuvin puse în discuție, ci mai ales măsura în care un caz particular, oricare ar fi el și oricum s-ar fi petrecut în realitate, poate afla ecou general-uman în cititorul sau în spectatorul de astăzi” (N. Carandino, „Săptămîna culturală”, 9 aprilie 1971).

1983, 29 martie — *PĂMÎNTUL FĂGĂDUINȚEI* (Trei gloanțe în Long Island City).

Teatrul Național din Cluj-Napoca. Regia : Dan Alecsandrescu. Scenografia : Mircea Matcaboji. Cu : Petru Dondoș, Victor Nicolae, Petre Băcioiu, Gelu Bogdan Ivașcu, Octavian Lăluț, Paul Basarab, Viorica Mischile, Eugen Nagy, Ion Tudorică, Marius Bodochi, Maria Seleș, Monica Modreanu, Octavian Cosmuța, Maia Țipan Kaufmann, Emilian Belcin, Totu Coloman, Lucia Wanda Toma, Bucur Stan.

„Piesă-anchetă, *Pămîntul făgăduinței* (...) se definește prin abilitate. Oportunitatea temei, iscusița artizanală a scriiturii (întrigă polițistă, decupaj dibaci, suspens formal, suprapus unei problematice sociologice), grija ocularii tiradelor descoperite stau mărturie unei îndemnatice orientări teatrale (și nu numai teatrale). Finalitatea acestei radiografii este prezentarea condiției imigrantului în America, prezentare care se resimte de un oarecare tehnicism jurnalistice și senzational” (Doina Modola, „Luceafărul”, 24 septembrie 1983).

## III. LUCRĂRI DRAMATICE PUBLICATE.

● *In numele nostru*, piesă într-un act, Casa regională a creației populare, Cluj, 1963.

● *Carabina*, piesă în două părți, C.S.C.A., București, 1970.

## IV. OPINII CRITICE

Despre *Patru oameni fără nume* : Viorica Tănăsescu, „Scinteia tineretului”, 17 martie 1971 ; Radu Popescu, „România liberă”, 1 aprilie 1971 ; Dinu Kivu, „Contemporanul”, 15 aprilie 1971 ; Stelian Vasilescu, „Familia” 4/1971 ; Ileana Popovici, „Teatrul” 4/1971 ; Cornel Ungureanu, „Tribuna” 19/1971.

Despre *Pămîntul făgăduinței* : Dinu Kivu, „Moment clujean” în „Contemporanul”, 8 aprilie 1983 ; Liana Cojocaru, „Drama emigranților”, „România literară”, 21 aprilie 1983 ; Ilie Călian, „Făclia” (Cluj-Napoca), 13 aprilie 1983 ; Constantin Zărnescu, „Tribuna”, 2 iunie 1983 ; Mihai Crișan, „Teatrul”, 5/1983 ; Dumitru Andrașoni, „Ecoul” (Bistrița), 16 aprilie 1983.

(continuare la p. 71)

strofice și accese belicoase. Jucăria de vorbe, scenarizare a unor pagini din opera lui Tudor Arghezi (Al. Dabija — Piatra Neamț), regizat cu subliniată dispoziție ludică și deștept, jucat cu farmec de Gheorghe Dănilă, Ana Ciontea, Constantin Ghenescu, n-a avut nevoie de lamentații și imprecății ca să se impună. S-a impus tuturor spectatorilor și criticilor prin el însuși, fără denunțuri de îngratitudine sau procese bizantine la adresa comentatorilor. La fel, reeditările scenice ale puternicei piese *Politica de Theodor Mănescu* (Brăila, Craiova) sau ale „pseudo-comediei” — cum i-a zis Ecaterina Oproiu piesei sale — Nu sînt Turnu Eiffel.

Unul dintre succesele reale și de durată ale Teatrului Național, *Ifigenia de Mircea Eliade* — regia Ion Cojar, interpreți Mircea Albulescu, Ion Marinescu, Adrian Pintea, Tania Filip și alții — arată iarăși că prospectarea repertoriului național e departe de a fi încheiată în vreo zonă sau în vreun anotimp.